

Projekt

z dnia 24 stycznia 2014 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXII/.../14
RADY MIEJSKIEJ W AUGUSTOWIE**

z dnia 24 stycznia 2014 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2015**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r. poz. 594, poz. 645), w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493, Dz. U. z 2009r. Nr 206, poz. 1589; Dz. U. z 2010r. Nr 28, poz. 146, Nr 125, poz. 842; z 2011r. Nr 149, poz. 887) Rada Miejska w Augustowie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2015, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Augustowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Augustowie

Krystyna Wilczewska

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Augustowa na lata 2014 – 2015

- 1) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.),
- 2) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- 3) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 135 z późn. zm.),
- 4) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 1356),
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.).

Wstęp

Na potrzeby niniejszego Programu, najbardziej odpowiednią definicją przemocy jest zawarta w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.). Artykuł 2 pkt 2 ustawy definiuje przemoc w rodzinie jako „jednorazowe albo powtarzające się, umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Wyróżnia się kilka rodzajów przemocy, które mają swoje charakterystyczne wyznaczniki, ale też wiele elementów wspólnych. Przemoc charakteryzuje się tym, że jest intencjonalna, działania sprawcy są zamierzone i mają na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Każda forma przemocy powoduje ból, cierpienie, zawsze narusza prawa i dobra osobiste ofiary, i jest intencjonalna. Sprawca narusza prawa i dobra osobiste, wykorzystuje swoją przewagę i narusza podstawowe prawa ofiary, tj. godności, szacunku i nietykalności fizycznej. Literatura rozróżnia cztery podstawowe rodzaje przemocy: fizyczną, psychiczną, seksualną i ekonomiczną.

Ofiarami przemocy w rodzinie są na ogół kobiety i dzieci, rzadko mężczyźni. Kategorią ofiar przemocy, o której mówi się nieco rzadziej są osoby niepełnosprawne i ludzie starsi. Natomiast dzieci doświadczają przemocy nie tylko w sytuacji, gdy są bezpośrednio maltretowane i zaniedbywane. Dzieci cierpią i są krzywdzone, także wtedy, gdy są świadkami przemocy rodziców. Dzieci wzrastające wśród przemocy w domu są często zapomnianymi jej ofiarami. Osoby doświadczające przemocy najczęściej charakteryzują następujące cechy: niski stopień odporności psychicznej, słabe poczucie własnej wartości, bezradne - zależne w jakiś sposób od sprawcy - zależność ta może mieć wymiar psychiczny, fizyczny i ekonomiczny.

Realizatorem zadania dotyczącego przeciwdziałania przemocy rodzinie na terenie miasta Augustowa jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie.

CZĘŚĆ I.

Diagnoza środowiskowa.

Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w gminie miasto Augustów została oparta na analizie danych pochodzących od podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie Augustowa, bądź obejmujących swoim zasięgiem działania jej mieszkańców.

Źródło danych: Komenda Powiatowa Policji w Augustowie.

Dane dotyczące mieszkańców Augustowa z roku 2012:

1. Liczba interwencji dotyczących konfliktów rodzinnych - **612** .
2. Liczba interwencji w przypadku przemocy domowej – **91** .
3. Liczba założonych „Niebieskich kart” - **91** .

Ponadto wszczęto **34** postępowań wyjaśniających z art. 207 § 1 kk, w **33** przypadkach zakończono je aktem oskarżenia.

Zarządzeniem Nr 43/11 Burmistrz Miasta Augustowa z dnia 4 maja 2011 r. w sprawie powołania i składu zespołu interdyscyplinarnego określił skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Augustowie. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest także integrowanie i koordynowanie działań podmiotów wskazanych przez ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny na rzecz pomocy konkretnej rodzinie powołuje **grupy robocze** . Niebieska Karta przekazywana jest grupie roboczej, która składa się z przedstawicieli służb i specjalistów współpracujących z rodziną. W skład grupy roboczej zazwyczaj wchodzi pracownik socjalny, dzielnicowy, jeżeli w rodzinie są dzieci - pedagog szkolny, wychowawca przedszkolny, psycholog, jeśli zachodzi potrzeba – pracownik ochrony zdrowia, kurator sądowy, asystent rodziny lub inny specjalista. Przedstawiciele grupy roboczej pracują zarówno z osobami doświadczającymi przemocy, jak i całymi rodzinami. Podczas spotkań członkowie grupy roboczej wspólnie z rodziną pracują nad zaplanowaniem i realizacją stosownej pomocy oraz jej monitoringiem.

Źródło danych: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie.

Dane dotyczące mieszkańców Augustowa z 2012 r.

1. Liczba formularzy „Niebieskiej Karty” skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego - **97** .
2. Liczba rodzin dla których zostały powołane grupy robocze – **84** .

Liczba zakończonych procedur „Niebieskiej Karty” – **58** , w tym **7** procedur „Niebieskiej Karty”, które zostały wszczęte w roku 2011 oraz **51** procedur „Niebieskiej Karty”, które zostały wszczęte w 2012 r.

4. Liczba rodzin, którym Ośrodek udzielił pomocy w formie świadczeń z powodu przemocy – **8** .
5. Liczba rodzin, którym Ośrodek udzielił pomocy z powodu sytuacji kryzysowej - **1** .

Źródło danych: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie.

Dane dotyczące mieszkańców Augustowa z 2012 r.

Wpłynęło 26 wniosków dotyczących stosowania przemocy w rodzinie (w tym: 20 wniosków z Komendy Powiatowej Policji w Augustowie, 3 wnioski z Zespołu Kuratorskiego, 3 wnioski z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Augustowie).

W toku prowadzonych postępowań zostało przeprowadzonych 78 rozmów ze sprawcami przemocy i 104 z ofiarami przemocy (członkami rodzin sprawcy i innymi).

Dane statystyczne wskazują, iż problem przemocy w rodzinie dotyka mieszkańców Augustowa. Specyfika problemu przemocy w rodzinie polega na skrywaniu aktów przemocy w zaciszu domowym, jako coś wstydliwego i niemożliwego do zmiany. Odnotowanie jakichkolwiek sytuacji związanych z przemocą w rodzinie jest sygnałem do reakcji przeciwdziałających temu zjawisku.

CZĘŚĆ II.

Zasoby środowiskowe.

Zasoby instytucjonalne:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Augustowie,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Augustowa,
- Komenda Powiatowa Policji w Augustowie,
- placówki oświatowe obejmujące swoim działaniem mieszkańców Augustowa,
- placówki ochrony zdrowia funkcjonujące i obejmujące swoim działaniem mieszkańców Augustowa,

- organizacje pozarządowe,
- Sąd Rejonowy w Augustowie,
- I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Prokuratura Rejonowa w Augustowie,
- Straż Miejska w Augustowie,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Augustowie,
- Punkt Pomocy Ofiarom Przemocy w Rodzinie i Młodzieżowy Punkt Konsultacji i Terapii w Augustowie.

CZĘŚĆ III.

Cele programu.

Celem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin, w których ten problem występuje na terenie miasta Augustowa.

Cele szczegółowe Programu to:

1. Diagnozowanie zjawisk przemocy w rodzinie na terenie miasta Augustowa.
2. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktyki, poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Zapewnienie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Augustowa na lata 2014 – 2015 jest zgodny ze Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Augustowa na lata 2006 – 2016, Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2013, Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Podlaskim na lata 2012-2015, Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2006 – 2016.

Działania

Cel 1. Diagnozowanie zjawisk przemocy w rodzinie na terenie miasta Augustowa:

- zbieranie danych zastanych od instytucji działających w na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- badanie istniejącej infrastruktury instytucji pomagającym ofiarom przemocy w rodzinie,
- badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą, w tym zbieranie informacji o istniejących przeszkodach w zakresie pomagania ofiarom przemocy,
- badanie potrzeb szkoleniowych dla kadry instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy rodzinie.

Cel 2. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi w zakresie pomocy osobom i rodzinom będącym w kryzysie, w tym m.in. wymiaru sprawiedliwości, ochrony zdrowia, Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Augustowie, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Augustowie, placówek oświaty, organizacji pozarządowych,
- wymiana doświadczeń pomiędzy instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- aktywny udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.

Cel 3. Prowadzenie profilaktyki, poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- prowadzenie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego,

- propagowanie skutecznych sposobów przeciwdziałania przemocy, w szczególności poprzez działalność edukacyjną skierowaną do dzieci i młodzieży,
- upowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie i jej negatywnych skutków,
- prowadzenie kampanii społecznych, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne,
- organizowanie konkursów, np. plastycznych, wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy.

Cel 4. Zapewnienie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

- zapewnienie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy,
- udzielanie pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, pozostającym w środowisku zamieszkania,
- informowanie o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach stosowania przemocy w rodzinie,
- prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Cel 5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą,
- podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą,
- uczestnictwo w działaniach edukacyjno - informacyjnych, szkoleniach o tematyce przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- powoływanie w sprawach indywidualnych grup roboczych.

Do zadań grup roboczych należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

CZEŚĆ IV.

Zakładane efekty realizacji programu:

- Wzrost wrażliwości społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie oraz promocja modelu rodziny wolnej od przemocy.
- Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi w zakresie pomocy osobom i rodzinom będącym w kryzysie.
- Wzbogacenie oferty edukacyjnej skierowanej do dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.
- Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie poprzez działania interdyscyplinarne w tym zakresie.

CZĘŚĆ V.

Finansowanie programu.

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Augustowa na lata 2014 - 2015 są środki finansowane z budżetu miasta. Na realizację programu w roku 2014 przeznacza się kwotę 12.000,- zł., natomiast na rok 2015 kwotę 13.000,-zł.